

AMERIKON ATVYKO JAPONIJOS PREMJERAS

PREMJERAS SATO DERĖSIS DĖL JAV DAR TEBEVALDOMŲ SALŲ ATEITIES

TOKIO. — Japonijos premjeras Eisaku Sato išvyko į Ameriką pasimatyti su prezidentu Johnsonu, palydėtas triukšmingų kairiųjų studentų demonstracijų. Policija turėjo 20 sužeistų, nemažiau nukentėjo ir studentai. Apie 30 studentų buvo suimta. Vienas japonas, protestuodamas prieš Sato vizitą Amerikon, susidegino. Liepsnas praėiviai greit užgesino, tačiau vyriškis mirė ligoninėje. Paskutinį kartą premjeras Sato Amerikoje lankėsi 1965 metais. Šį kartą jis numato praleisti nemažai laiko Illinois ir pačioje Čikagoje.

Turkija paprašė atominų minų

BRUSELIS. — Nato valstybių konferencijoje vėl iškilo atominų minų klausimas. Nato valstybių reikalams Europoje Amerika laiko apie 7,000 atominų užtaisų, kurių dabar reikalauja Turkija savo pasieniu su Sovietų Sąjunga sustiprinti. Minos tuo patogios, kad jos yra grynai gynybos ginklas. Komunistų propagandai nelengva įrodinėti, kad Turkijos žemėje įkastos atominės minos reiškia "agresiją" prieš sovietus.

Prancūzijai pasitraukus iš karinės Nato organizacijos, pietinės Nato sparnas — Italija, Graikija ir Turkija liko atskirtos nuo Nato kariuomenės paties centro Vokietijoje. Tam sparnui susilpnėti prisidėjo ir sovietų sustiprėjimas Viduržemio jūroje. Todėl sąjungininkai rimtai svarsto Turkijos pagreidavimą.

Atominų minų priežiūra liktu, kaip ir kiti Amerikos atominiai ginklai Europoje, "dviejų užraktų" sistemoje. Vieną raktą turėtų Turkijos kariuomenė, o kitą — Amerika.

Arabų pabėgėliai

AMMANAS. — Palestinos pabėgėlių skaičiai po paskutiniojo arabų žydu susirėmimo dar padidėjo. Jordano upės rytiniame krante laikinai gyvena apie 50 tūkstančių arabų, kurie pasitraukė nuo artėjančios žydu kariuomenės karo metu. Jie gyvena Amerikos padovanotose palapinėse, kurių dauguma pakvėmėtos vardu Sears and Roebuck. Jos geriau tinka savaitgalio žuvautojams pasisėpti nuo lietaus, bet ne nuolatiniams apsigyvenimui.

Neseniai užėjusi smėlio audra labai daug ty spalvotų palapinių sudraskė. Daug arabų dabar galis, kad jie iš Izraelio užimtu žemių pasitraukė, ypač kad nepasitvirtino arabų skleista propaganda, jog žydai visus arabus žudo ir kankina.

Arabų pabėgėlių klausimas jau naujas. Jungtinės Tautos šelpė pabėgėlius jau nuo 1948 metų karo. Egiptas, Jordanas ir kitos arabų valstybės vengė įkurdinti Palestinos pabėgėlius, manydamos, kad laikant juos laikinose stovyklose žydams bus sunkiau gauti politinį pripažinimą Palestinoje. Dabar, po eilės pralaimėjimų, arabams reikalai atrodo kitaip. Jie mato, kad Izraelio valstybė liks gyventi, nepriklausomai nuo to, ar jos kaimynai ją mėgsta, ar ne.

Amerikoje įsisteigė organizacija, kuriai vadovauti pakviestas buvęs prezidentas Eisenhoweris. Ji siekia surinkti apie 10 milijonų dolerių ir pastatyti arabų pabėgėliams pastovius piliatus namus, kad jiems neberek-

Prezidentas Johnsonas, iš Texas skridamas į Washingtoną, lėktuve žaidžia su savo anuku Nugentuku. Anukas turi ne tik kėdę, bet ir žaisliukų.

KAIP TVARKOSI SOVIETŲ SĄJUNGOS ŽVALGYBOS IR SAUGUMO ĮSTAIGA?

K. G. B. organizacija turi penkis skyrius

WASHINGTONAS. — NYT paskelbė ilgoką straipsnį apie Sovietų Sąjungos žvalgybos ir saugumo įstaigų veikimą ir susitarimą. Šios žinios Amerikai jau seniai žinomos, tačiau nemažai dalykų paaiškėjo perbėgus į Ameriką svarbiam sovietų šnipui Rungei. Sovietų žvalgybos įstaigos yra visos centralizuotos viename KGB komitete, kuris veikia, lyg atskira vyriausybės ministerija. Šis "Komitet Gosudarstvenoj Besopastnosti" įsteigtas 1954 metais. Seniau jo vykdomus darbus atlikdavo garsioji Č. K., GPU, NKVD ar MVD. Komunistų vadai, sunaikinę visagalinę saugumo viršininką Laurentį Beriją, nutarė apkaupti tos įstaigos sparnus.

Kadangi sovietų vyriausybė savo galiomis yra antroje eilėje po partijos, tai vyriausias KGB viršininkas yra partijos centro komiteto administracijos organų padalinys, kuriam vadovauja pats generalinis sekretorius Leonidas Brežnevas. Komiteto pirmininkas yra artimas Brežnevo bendradarbis Juri Andropovas.

Užsienio šnipų skyrius

Visas komiteto darbas yra suskirstytas direktoriatams. Pirmas direktoriatas yra skirtas užsienio žvalgybai. Jis renka žinias, jas analizuoja, siunčia šnipus į užsienį. Šis direktoriatas turi tris skyrius. Vienam vadovauja gen. Vasili Možeckovas, kuris rūpinasi personalu ir administracija. Jis balandžio mėnesį lankėsi slapta Amerikoje, pasivadinęs svetimu vardu. Kitam skyriui vadovauja generolas Michail Cimbal. Jo pareiga prižiūrėti "nelegalių" šnipus, kurie veikia svetimuose kraštuose be jokių aiškių ryšių su sovietų vyriausybe. Šis "nelegalių" šnipų dabartinis vadu yra Anatolij Lazarev.

Trečias pirmojo departamento svarbus skyrius, vadovaujamas generolo Agaganovo rūpinasi klaidinančia informacija ir žiniomis. Siame departamente dirba nemažas skaičius žurnalistų ir rašytojų.

Pirmasis KGB direktoriatas turi iš viso 15 įvairių skyrių. Kai kurie jų yra geografinėmis ribomis nustatyti, tačiau trylik-tasis skyrius yra skirtas "mokriju diela" reikalams. Jis atlieka pagrobimus, nužudymus ar teroro veiksmus. Jam vadovauja vyras vardu Rodin, kuris yra buvęs užsienio pavarde Nikolai Korovin.

Vidaus saugumas

Antrojo direktoriato uždavinys yra sovietų vidaus saugumas. Jam vadovauja gen. Oleg Gribanov. Šio padalinio skyriai rūpinasi valdžios turto grobimu, ekonominiu sabotazu, priešsovietine veikla, išdavimais ir išieikovimais. Siame direktoriatai dirba apie 100,000 žmonių.

Trečiasis direktoriatas, vadovaujamas generolo Fadeikino, užsiima kontražvalgyba. Jį dar vadina "šmers" vardu — mirtis šnipams. Jis dalinai prižiūri ir karinės žvalgybos organizaciją — GRU. Direktoriato šnipai seka ir karinės žvalgybos šnipus.

Šiuo metu ketvirtas, penktas ir šeštasis direktoriatas neveikia. Jų darbai sujungti į vieną antrą direktoriatą. Anksčiau kiekvienas jų turėdavo savo darbo sritis, vienas politinius, kitas ekonominis ar kitus nusikaltimus.

Septintasis — budėjimui

Septintasis direktoriatas yra labai svarbus sovietų sistemai

ramstis. Jis vadinamas budėjimo-reikalams direktoriatu. Generolo Aladino vadovaujamas, jis seka įtartinus žmones, prižiūri, kad į svarbius darbus nepatektų šnipai, verbuoja šnipus užsieniečių tarpe. Visi su užsieniečiais turį reikalų piliečiai yra šio direktoriato sekami, užverbuojami, apklausinėjami. Vien tik Maskvoje jis turi apie 3,000 tarnautojų, daugiausia užsieniečių diplomatinėse įstaigose. Aštuntasis direktoriatas, vadovaujamas gen. Serafino Ljalino, specializuojasi susižinojimo priemonių priežiūra. Čia aiškinami svetimų valstybių diplomatiniai kodai, slapti ženklai, radijo signalai, telegramos ir laiška.

Devintasis direktoriatas, generolo Čelakovo priežiūroje, parūpina asmeninę apsaugą aukšties sovietų pareigūnams. Visi Kremliaus sargybiniai, šoferiai, automobiliai, tarnaitės prižiūrimi šio skyriaus. Atskiras skyrius yra pasienio sargybai, vadovaujama gen. Pavelio Zirjanovo. Kitas skyrius, kurio įstaiga yra Maskvos Dzeržinskio aikštėje, rūpinasi Liubiankos kalėjimu ir pačios KGB pastatų priežiūra ir administracija. Vienas skyrius prie Maskvos Puškino mieste turi laboratorijas ir technologijos įstaigas, kur ieškomi nauji būdai šnipinėti, sabotuoti ar analizuoti surinktomis žinioms.

Amerikos žvalgybos nuomone, nors KGB įtaka, palyginus su Berijos laikais yra sumažėjusi, tačiau ir šiandien KGB valstybės reikaluose turi didesnę įtaką, negu kariuomenės vadovybė.

Jemeno valdžia neruoš plebiscito

SANA. — Naujoji Jemeno vyriausybė išskleidė abejojimus dėl savo santykių su nuverstu karaliaus Badr šalininkais. Vyriausybė paskelbė, kad dabartinė respublikos santvarka nebus statoma plebiscitui. Ji taip pat dėl ateities santvokos nesiderės su nuverstu karaliaus šeimos nariais.

Jemeno sienos jau atidarytos, tačiau miestų gatvėse draudžiamas vaicioti laikas dar nenumatytas. Sostinėje yra privažiavę nemažai šėikų ir kity genčių vadų. Jie tariasi su naujos valdžios pareigūnais.

Naujoji valdžia siekia perskelti buvusio karaliaus šalininkus ir dalį jų pavilioti į respublikos rėmėjų pusę. Neabejotina, kad pareiškimas, kad dėl valdymo formos jokių plebiscitų nebus, supykins užkietėjusius monarchistus, kurie reikalauja tokio plebiscito. Civilinis karas gali tęstis toliau.

PARTINIAI "ATPLYŠELIAI"

New Yorko valstybės teritorijoje, ypač jos metropolijoje atsirado visa eilė "atsiplėšusių grupių", rašo "Novy Swiat". Tų grupių nariai vadinasi "demokratais", bet "reguliarūs demokratai" nenori su jais nieko bendro turėti. New Yorko demokratų partijos vadovybė vieningai nutarė, kad bent vienos iš tų grupių pastangos nuversti prezidento Johnsono kandidatūrą ateinančių metų konvencijoje, nereprezentuoja demokratų partijos nuomonės ir teturi išskirtinai vietinę reikšmę.

New Yorko teritorijoje veikia kelios tokios organizacijos ar politiniai komitetai. Viena iš tų grupių "Citizens for Kennedy" atvirai deklaravo, kad ji veiks prieš prez. Johnsono prileidimą būti nominuotam kandidatui 1968 metų prezidento rinkimuose.

Pastaruoju metu prie tos kampanijos prisidėjo nauja "koalicija", kurios sąstata yra "reformistiniai" assemblman'ai, miesto tarybos nariai ir kiti prityrę liberalai, kurie nori patį prezidentą Johnsoną įtikinti, kad jis nekandidatuotų į naują kadenciją, nes neturįs jokių šansų rinkimams laimėti dėl savo Vietnamo politikos. Jei jis nesileistų įtikinamas, tuokart jie būtų pasirengę kovoti su jo nominavimu partijos konvencijoje.

Tos koalicijos vadai jau turėjo konferenciją su tokių "anti-johnson'inių" grupių, kaip "Citizens National Committee for a Sane Nuclear Policy (SANE) ir Woman's Strike for Peace atstovais. Šiuo metu New Yorko "reguliarūs" demokratai patvirtino, jog jie nenori nieko bendro turėti su "atplyšusių grupių" politikos tikslais.

Panašių partinių "atsiplėšėlių" yra ir respublikonų partijoje. Tai irzlūs, maištingi elementai, turintys daugelį atvejų neoficialių radijo, televizijos ir spaudos įtakingų veikėjų paramą. Aišku, kad nevisose spaudoje, bet tik tam tikro atspalvio laikraščiuose ir iki tam tikro vienos etninės kilmės blokuoti komunistinę agresiją Vietnamui, reikia jai pastoti kelia į tolimesnes agresijas. Reikia suprasti, jog čia varoma propaganda siekia susilpninti JAV pagalbą Pietų Vietnamui ir aktyviai komunistus uždelsti taikos derybas iki 1968 metų prezidentinių rinkimų rezultatų pasirodys.

IŠ VISO PASAULIO

RIO DE JANEIRO. — Guanabara įlankoje buvo rastas nužudytas vokiečių kilmės Wilhelm Langen. Jis buvo žydu organizacijos, kuris ieško pasaulyje pasislėpusių nacių, agentas, padėjęs nacių gaudytojui Simonui Wiesenthalui, kuris gyvena Austrijoje.

LONDONAS. — Britanijoje mirė buvusio Indijos premjero Nehru sesuo Krishna Hutheesing. Ji buvo 66 metų amžiaus.

BERLYNAS. — Vak. Berlyno naujasis meras Schutz pareiškė Berlyno žydams, kad naujieji naciai Vokietijoje niekada neįsigalės. Jokie radikalai Vokietijoje nėra pavojingi.

ČIKAGA. — Pasitarimai tarp tarmsterių unijos ir gazolino bendrovų tęsiasi šeštadienį ir sekmadienį. Nepristatant gazolino, jo jau pritrūko daugelyje Čikagos stočių. CTA numato sumažinti autobusų, vežiojančių žmones, skaičių. Kai kuriose gatvėse autobusai visai nebevažinės.

LOC NINH. — Pietų Vietnamo prezidentas Thieu pareiškė, kad jis netrukus rašys laišką Šiaurės Vietnamo prezidentui Ho Chi Minhui, siūlydamas Naujų-Metų progą karo paliaubas.

ČIKAGOS. — Čikagos policijos vadovybė nubaudė du kariuokius ir tris policininkus, kurie suradę vogtus automobilius, iš jų dar patys išimdavo dalis ar nuimdavo padangas.

HOUSTONAS. — Saturno raketos iškeltas erdvės Apollo 4 erdvėlaivis padarė pirmą kartą žemės fotografijų iš 9,000 mylių aukščio.

ka "atplyšėliams", ir jie jam grasina, kad jei jis pietų Vietnamo nepalikis komunistų madonei, pasaulio saugumui reikia užbliknų nominacijos į prezidentūrą.

Rimti amerikėnai supranta, kad "partiniai atplyšėliai" tar nauja ne amerikėniam tikslams, tad JAV interesam ir laisvojo tad neteks šansų laimėti respublikonų nominacijos į prezidentūrą.

Parašytu nuleido sugadintą lėktuvą

Tikima, kad išradimas ateityje apsaugos nuo aviacijos nelaimių

New Yorko veteranas pilotas Thomas Walker šio lapkričio 9 dieną 4 vietų lėktuvu pakilęs 4,600 pėdų tyčia susprogdino lėktuvu sparnus, ir pats vienu parašytu, lėktuvus kitu gražiausiai nusileido žemėn.

Per 20 metų bandymų Walker su kitu kompanionu istobulino lėktuvui parašytą, kurs išsiskiečia lėktuvui pradėjus žemyn kristi. Pats pilotas Walker iš savo lėktuvo išsoko ne tuojau, o tik kada jo lėktuvus jau buvo per 1,500 pėdų nuo žemės.

Eksperimento stebėjo šios saugaus nukritimo sistemos suplanuotojas Dario Manfredi, kurs su Walkeriu įsteigė Aircraft Safety Release (saugaus lėktuvų nuleidimo) korporacija. Lėktuvu parašytas buvo 64 pėdų skersai ir lėktuvus su parašytu krito žemyn po 17 pėdų per sekundę, tik pasitaikęs didokas vėjas parašytą su lėktuvu nunėdė per pora mylių toliau numatytos nusileisti vietos.

Jei lėktuve būtų buvę žmonės, jie būtų ne mažiausiai nenukentėję.

Eksperimentas skaitomas įžanga į panašios sistemos pritaikymą didiesiems komerciniams lėktuvams ir orlaiviams.

Teisingumo departamentas nutarė, kad naujokų šaukimo kariuomenės komisijos negali bausti studentų, kurie protestuoja prieš karą, be eilės imdamos juos į karo tarnybą.

Kongreso atstovas John B. Williams laimėjo Mississippi gubernatoriaus rinkimus. Demokratų partijos centras buvo juo nepatenkintas, kai jis 1964 m. rėmė Goldwaterio kandidatūrą į prezidentus.

POV. DIRKIS

Lietuvos kariai Rusijoje 1917 metais

Šiais metais suėjo 50 metų nuo to laiko, kaip Rusijoje prasidėjo lietuvių karių organizavimas. Tas įvykis reikia laikyti istoriniu. Pro jį praėiti tylos būtų lyg ir nusikaltimas.

1917 m. Rusijoje kilus revoliucijai, jau kovo mėn. lietuviai kariai pradėjo sparčiai organizuotis, ypač didesniuose centruose. Rusų armijoje lietuvių karių buvo priskaitoma net keli tūkstančiai. Pirmiausia susiorganizavo XII armijos kariai lietuvių Rygoje. Ten buvo suregistruota daugiau negu 2.000 karių ir apie 30 karininkų. Jie įsteigė komitetą, kuris pradėjo leisti savo laikraštį, pavadinimą "Laisvas žodis". Lietuviams kariams, išblaškytiems po įvairius rajonus ir Rusijos plotus, tas laikraštis buvo vienintelė priemonė susisiekti ir susižinoti. Rygos pavyzdžiu pasekė ir kiti armijų lietuvių kariai. Jie irgi susiorganizavo savus komitetus. Petrapilio igulos lietuvių kariai susiorganizavo į karių sąjungą. Jie suprato, kad sąjunga, kuri apima visus karius, turi daugiau svorio, negu atskiri komitetai.

1917 m. gegužės 25 d. Petrapilyje įvyko visų lietuvių organizacijų ir komitetų suvažiavimas. Jame dalyvavo 78 atstovai. Suvažiavimas pradėjo eiti nesklaidžiai. Ypač daug gincų sukėlė lietuvių pulkų steigimo klausimas. Vėliau susitvarkė ir net priėmė svarbių rezoliucijų. Prie to daug prisidėjo Tautos Tarybos pirmininko St. Šilingo patarimai ir pasakyta patriotinė kalba. Suvažiavimas nutarė: 1. Linkėti Lietuvių Tautos Tarybai ištvėrmės sunkioje kovoje dėl Lietuvos tėvynės laisvės; 2. Išreikšti Laikinajai Valdžiai ir Darbininkų bei Karių Atstovų Tarybai savo nuostabą ir pasigundimą, kad Lietuvių Tautos Tarybos deklaracija kovo 13 d., įteiktoji laikinajai valdžiai gegužės 2 d., tebelieka neapsvarstyta ir nepritaikyta; 3. Reikalauti, kad senąjį tarptautinių sutarčių išdraskytą ir naujai Laikiniosios Valdžios nutarimu paverstą Suvalkų guberniją, lenkų Karalystės likvidacijos komisijai — tebedraskoma Lietuva būtų sujungta ir tam tikslui: a) Kad Suvalkų gubernija būtų Laikiniosios Valdžios iš lenkų Karalystės išskirta, b) Kad Vilnius, be Vileikos ir Disnos apskričių, Kauno ir Suvalkų gubernijos būtų Laikiniosios Valdžios sujungtos į vieną kūną — Lietuvą, c) Kad dėl šio sujungimo Laikiniosios Valdžios būtų išleistas tam tikras valstybinis aktas ir d) Kad Vilniaus, Kauno ir Suvalkų gubernijos, sudarančios dalį Didžiosios Lietuvos, būtų Laikiniosios Valdžios pavestos valdyti Laikinajam Lietuvos Valdomajam Komitetui.

Nors 1917 m. gegužės 25-26 d. lietuvių karių suvažiavime lietuviškų pulkų steigimas dauguma balsų atmetas, bet lietuvių kariai tarnavę Doybor-Musnickio korpuse, nepaisydami to nutarimo išsiskyrė ir sudarė at-

Tautų Taikos Kongresą turi būti kviečiami, lygiomis teisėmis ir kitų valstybių, ir tautų atstovai, ir Lietuvių Tautos Atstovai; 8. Kad šiame Tautų Taikos Kongrese turi būti sujungta Didžioji ir Mažoji Lietuva.

Be to suvažiavimas nutarė pasiūlyti Laikinajai Valdžiai ir darbininkų bei karių Atstovų T-bai, greičiausiai dar prieš Rusijos Steigiamojo susirinkimo susaukimą — aiškiai paskelbti, kaip ji sprendžia Lietuvos klausimą. Abi šios rezoliucijos karių atstovų suvažiavime buvo priimtos vienbalsiai. St. Šilingui, už praktiškus patarimus sukeltos ovacijos.

Dėl pulkų kūrimo buvo priimtos 2 rezoliucijos. Rezoliucija nepritaranti pulkų steigimui gavo 48 balsus, o reikalaujanti savų pulkų gavo 30 balsų.

Po lietuvių karių susirinkimo, gegužės 27 d., Petrapilyje susirinko Rusijoj gyvenantys lietuvių seimas. Tame suvažiavime dalyvavo ir lietuvių kariai. Jie tame suvažiavime turėjo sprendžiamą balsą. Kadangi susirinkimas nesudarė jokio vyriausio organo, kuris rūpintųsi ir atstovautų visus lietuvius išblaškytus po plačiąją Rusiją, tai tuo reikalu pirmieji susirinko kariai. Lietuvių Karių S-gos Centro Vykdomasis Komitetas pradėjo ieškoti būdų, kaip suvesti partijas bendram darbui. Buvo pakviesti trys žymūs veikėjai: J. Jablonskis, K. Grinius ir Pr. Mašiotas. Jie buvo paprašyti šiam svarbiam susivienijimo darbu atlikti. Tuoju kreipėsi į partijas bei grupes, prašydami į Voronežą atsiųsti savo atstovus, šiam svarbiam reikalui aptarti. Užimtas darbas jiems pilnai pavyko. Tų pačių metų 1-4 d. Voronežą įvyko pirmas organizacinis Lietuvių Vyriausiosios Tarybos posėdis. Jame buvo nusistatyta, koki būtiniausi darbai pirmoje eilėje atlikti. Visa tai buvo padaryta energingai veikiant Lietuvių Karių S-gos Centro Vykdomajam Komitetui.

Vieton gen. Brusilovo vakarų fronto vadu buvo paskirtas gen. Gutovas. Jis įsakė lietuvius išskirstyti į visus 22 korpuso pulkus. Korpuso vadas Bezkrorny ta įsakymą pakartojo. Lietuviai kariai tam įsakymui pasipriešino. Jie pareiškė, kad iš sa-

Dvylika negrū isiveržė į San Francisco valstybinės kolegijos studentų leidžiamą laikraštėlio redakciją, viską išdaužė, redaktorių sumušė ir išėjo. Redaktorių Jim Vazsko guli ant grindų, tarp išmėtytu laišku ir raštu.

skirų lietuvių komandą. Ta komanda Brusilovo įsakymu buvo pervesta į 22 korpūsą ir priskirta prie 2-ro suomių pulko. Šis lietuvių karių vienetas turėjo apie 700 vyrų. Jis davė pagrindą organizuoti lietuvių batalionus. Tai reikala pagreitino dar ir tas, kad į savus pulkus jau buvo susiorganizavę lenkai, ukrainiečiai ir kiti.

Lietuviai kariai atsiskyrė iš lenkų korpo liko nepavydėtinai padėti. Jais visiškai niekas nesirūpino. Jie buvo apiplyšę, be tinkamos amunicijos ir apginklavimo brūkami į apkasus. Lenkai sužinoję lietuvių karių vargingą padėtį, atsiuntė savo karininką Judzentavičių, prikabinė lietuvius grįžti atgal pas lenkus. Tuo pačiu metu, lietuvių komandai sutvarkyti iš Petrapilio atvyko karininkai: Ant. Juozapavičius ir Pr. Klimaitis. Juozapavičius susitikęs Judzentavičių jam pasiūlė dvikovą. Tas lenkų agentas iš lietuvių komandos tuoj pasišalino ir daugiau nesugrįžo. Lietuviai-kariai lahai apsidžiaugė lietuvių karininko atvykimu, bet jų padėtis negreit pagerėjo.

Vieton gen. Brusilovo vakarų fronto vadu buvo paskirtas gen. Gutovas. Jis įsakė lietuvius išskirstyti į visus 22 korpuso pulkus. Korpuso vadas Bezkrorny ta įsakymą pakartojo. Lietuviai kariai tam įsakymui pasipriešino. Jie pareiškė, kad iš sa-

vo buveinės (Nosovo) niekur nesikėlė. Korpo vadas lahai įsirdo ir lietuviams pagrasino kazokais, kurie visus išsaudysią. Lietuviai kariai pasiruošė apkasus ir pasiryžo rusų generolo užsispyrimui ir pasitytojimui pasipriešinti. Apkasuose lietuvių išbuvo tris paras (1917 birželio 26-27 d.). Korpuso vadas sužinojęs apie tokį narsų lietuvių karių pasiryžimą, atšaukė savo grąsinimus ir lietuvius karius paliko ramybėje. Netrukus po to buvo leista suformuoti atskirą lietuvių karo dalinį. Jis buvo pavadintas — Atskiras Lietuvių Batalionas. To bataliono vadu buvo paskirtas rusas pulkininkas Himelmanas. Vėliau jis buvo pakeistas kar. A. Juozapavičiumi; o dar vėliau — Nastopka ir atkeltas į Vitebską. Pradžioje batalionas turėjo tik vieną karininką Pangoj. Batalionui susitvarkius, buvo gauta keletas lietuvių karininkų, įsigyta šarvuotė, ginklų, arklių gurguolė. Atskirame Lietuvių Batalione buvo apie 800 vyrų. Po to Smolenske iš P. Gužos, Vegelio ir Baltušio buvo suorganizuota komisija, kuri turėjo organizuoti lietuvių batalionus, į juos verbuojant lietuvius iš įvairių Rusijos kariuomenės dalių. Į Smolenską suvažiuojo nemažas skaičius lietuvių karininkų, kurie iš naujo komisijai pertyrkė. Persitvarkiusi komisija pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. — P. Gužas,

sekr. — J. Kubilius, vicep. — dr. M. Nasvytis, vicep. — Baltušis ir refer. — Vegelis. Tos komisijos pirmas žygis buvo suorganizuoti lietuvių batalioną Smolenske — surasti jam patalpas ir visakomu aprūpinti. Bataliono vadu buvo paskirtas pulk. J. Kubilius, adjutantu — Sernas, ra tvedžiu — Ubeika, išdinknu — Kriščiukaitis. Batalionas turėjo apie 600 vyrų. Ukio dalį, su gurguole ir arkliais, batalionui parūpino fabrika "Vilija" direktorius Jasaitis. Lietuvių kariuomenės daliniai dar organizavosi: Rovne, Sibire ir Volke — raitelių divizionas. Į raitelių divizioną buvo priskirti ir iš suomių 20 dragūnų pulko lietuvių — kavaleristai su arkiais ir ginklais. Buvo įsteigtas atskiras lietuvių kavalerijos divizionas, iš 2 eskadronų. Jo vadu buvo paskirtas karininkas J. Mikuckis. Rovne irgi susiorganizavo lietuvių batalionas. Jo vadu inž. V. Černeckis. Vėliau jį pakeitė Adamkavičius. Paskiausiai buvo suorganizuotas Sibiro lietuvių batalionas. Jis buvo vadinamas Vytauto Didžiojo vardu. Jo buveinė buvo Čerepanovo stotyje. To bataliono vadas buvo Petras Kazilionis-Linkus. Batalionas buvo gerai organizuotas ir visukuo aprūpintas. Jis turėjo net vietos gyventojų jam padovanotą vėliavą.

1918 m. pradžioje, į komisiją Smolenske, iš Petrapilio Centro Komiteto atvyko karininkai Gedgaudas ir Natkevičius. Ta komisija su atvykusiais karininkais sudarė atskirai lietuvių divizioną kadru projektą. Į tą divizioną būtų įėję penki pėstininkų pulkai, vienas kavalerijos pulkas, artiljerijos brigada ir inžinerijos batalionas. Divizijos daliniamis stovykloms buvo numatytos: Vitebskas-Smolenskas-Jelnia. Su projektuojamais divizionais etais, į vyriausio vado buveinę nuvyko karininkai Gedgaudas ir Natkevičius. Tuo laiku vyriausio vado Krylenkos nerado, tai derybas vedė su latvių kilmės pulkininku Vacieciu. Vaciecius leido lietuviams kurti divizioną, bet jį kartu su latvių divizionu turi sudaryti korpa. Lietuviai su tokia propeozicija nesutiko, nes visi latvių pulkai tuo laiku buvo visai subolševikėję. Jie kovojo su visais bolševikų priešais ir buvo didžiausia bolševikų atrama. Lietuviai dar prieš pradėdami kurti batalionus pareiškė, kad jie vidutinėse kovose laikysis neutraliai. Jie tik savo stovyklose eis igulų tar-

nybą ir reikalui esant palaikys tvarką. Todėl lietuvių divizionas klausimas buvo atidėtas kitam kartui, kol sugrįš pats vadas Krylenko. Bet kaip tyčia Lietuvos Brastroje bolševikai su vokiečiais pradėjo taikos derybas ir paskelbė savo armijos demobilizaciją. Ilgai nelaukus ir prasidėjo pati vėliava, Petrapilio Karių Centro Komitetai lietuvių bolševikai paėmė į savo rankas. Jų atstovai pradėjo lankytis Vitebsko ir Smolensko batalionuose, agitodami kariuomenės dalinius dar organizavosi: Rovne, Sibire ir Volke — raitelių divizionas. Į raitelių divizioną buvo priskirti ir iš suomių 20 dragūnų pulko lietuvių — kavaleristai su arkiais ir ginklais. Buvo įsteigtas atskiras lietuvių kavalerijos divizionas, iš 2 eskadronų. Jo vadu buvo paskirtas karininkas J. Mikuckis. Rovne irgi susiorganizavo lietuvių batalionas. Jo vadu inž. V. Černeckis. Vėliau jį pakeitė Adamkavičius. Paskiausiai buvo suorganizuotas Sibiro lietuvių batalionas. Jis buvo vadinamas Vytauto Didžiojo vardu. Jo buveinė buvo Čerepanovo stotyje. To bataliono vadas buvo Petras Kazilionis-Linkus. Batalionas buvo gerai organizuotas ir visukuo aprūpintas. Jis turėjo net vietos gyventojų jam padovanotą vėliavą.

1918 m. pradžioje, į komisiją Smolenske, iš Petrapilio Centro Komiteto atvyko karininkai Gedgaudas ir Natkevičius. Ta komisija su atvykusiais karininkais sudarė atskirai lietuvių divizioną kadru projektą. Į tą divizioną būtų įėję penki pėstininkų pulkai, vienas kavalerijos pulkas, artiljerijos brigada ir inžinerijos batalionas. Divizijos daliniamis stovykloms buvo numatytos: Vitebskas-Smolenskas-Jelnia. Su projektuojamais divizionais etais, į vyriausio vado buveinę nuvyko karininkai Gedgaudas ir Natkevičius. Tuo laiku vyriausio vado Krylenkos nerado, tai derybas vedė su latvių kilmės pulkininku Vacieciu. Vaciecius leido lietuviams kurti divizioną, bet jį kartu su latvių divizionu turi sudaryti korpa. Lietuviai su tokia propeozicija nesutiko, nes visi latvių pulkai tuo laiku buvo visai subolševikėję. Jie kovojo su visais bolševikų priešais ir buvo didžiausia bolševikų atrama. Lietuviai dar prieš pradėdami kurti batalionus pareiškė, kad jie vidutinėse kovose laikysis neutraliai. Jie tik savo stovyklose eis igulų tar-

nybą ir reikalui esant palaikys tvarką. Todėl lietuvių divizionas klausimas buvo atidėtas kitam kartui, kol sugrįš pats vadas Krylenko. Bet kaip tyčia Lietuvos Brastroje bolševikai su vokiečiais pradėjo taikos derybas ir paskelbė savo armijos demobilizaciją. Ilgai nelaukus ir prasidėjo pati vėliava, Petrapilio Karių Centro Komitetai lietuvių bolševikai paėmė į savo rankas. Jų atstovai pradėjo lankytis Vitebsko ir Smolensko batalionuose, agitodami kariuomenės dalinius dar organizavosi: Rovne, Sibire ir Volke — raitelių divizionas. Į raitelių divizioną buvo priskirti ir iš suomių 20 dragūnų pulko lietuvių — kavaleristai su arkiais ir ginklais. Buvo įsteigtas atskiras lietuvių kavalerijos divizionas, iš 2 eskadronų. Jo vadu buvo paskirtas karininkas J. Mikuckis. Rovne irgi susiorganizavo lietuvių batalionas. Jo vadu inž. V. Černeckis. Vėliau jį pakeitė Adamkavičius. Paskiausiai buvo suorganizuotas Sibiro lietuvių batalionas. Jis buvo vadinamas Vytauto Didžiojo vardu. Jo buveinė buvo Čerepanovo stotyje. To bataliono vadas buvo Petras Kazilionis-Linkus. Batalionas buvo gerai organizuotas ir visukuo aprūpintas. Jis turėjo net vietos gyventojų jam padovanotą vėliavą.

Labai tragiškai vyko Sibiro lietuvių bataliono likvidacija. Vieną naktį bolševikų karo dalinys apsupo bataliono kariuomenės ir įsibrovė nušovė budintį karininką. Kitus kelis, su keliais puskarininkiais suėmė, nusivėrė į kapus, nuogai išpėngė ir sukapojo kardais. Bataliono vadą Kazilionį-Linkų suėmė ir uždarė į kalėjimą. Kareiviai išbegė. Iš sulikviduotų batalionų vadų, vienas dar yra gyvas ir gyvena JAV. Jis ruošia atsiminimus.

Je ne lietuvių bolševikai, tai gal būtų ir pavykę įkurti didesnius lietuvių kariuomenės dali-

nus, nes rusai bolševikai tam nebuvo priešingi. Lietuvių daliniai buvo tvarkingi ir jiems nepriestaravo. Jie buvo reikalingi igulų tarnybai eiti. Išlikę ir sustiprėję daliniai, 1918 m. būtų galėję grįžti į Vilnių ir jį apsaugoti. Lietuvos atstatymas tikrai būtų buvęs sėkmingesnis.

"NAUJIENAS SKAIU VISIŠKAI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKŲ, INŽINIERIŲ, PROLESIO-NAJAI, PVAISININKAI, VALS-IVYBININKAI, MOKSLININKAI, DE ZINIA, KAV NAUJIENOS" PADUOLA VEISINGIAUSIAS, ZINIAS IR GEMIAUSIS VASTUS

Atšalinėjai vasarai jau siuvami moterims maudymo kostiumai, susidedantieji tikrai iš kelnaičių. Tai pati siuvimo bendrovė gamina pavalkelė matomas moteriškas suknelės kokteilėms gerti.

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANU:

- Rinkinys lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:

1. Tegu giria šlamsčia, užta, fra-ta-ta	8. Agunolės
2. Suktinis I	9. Vakar vakarėli
3. Suktinis II	10. Augin tėvas
4. Kokietka	11. Meilės valsis
5. Padišpanas	12. Siuntė mane motinėle
6. Vengerka	13. Eigonai
7. Klumpakojis	14. Pelėda
	15. Noriu miego

 Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.
- Salomejos Čerienės DAINOS LIETUVAI, 18 psl. Šiame rinkinyje yra:

1. Lietuvos laukai	4. Rauda
2. Kada girdžiu aš dainą	5. O, tėvyne manoji
3. Klajone	6. Šių metų malda

 Šis rinkinys kainuoja \$2.00.
- Stasio Šimkaus DAINOS, piano vienam balsui, 8 psl.

1. Plaukia sau laivelis	3. Kur bakūtė samanta
2. Pamyliu vakar	4. Ant marių krantelio

 Šis rinkinys kainuoja \$1.00.

Šiuos gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Order už gaidus ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiusime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasivisti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONU PERŠOKUSI BENDROVE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

4 3/4% METAMS VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Federalinės vyriausybės apdraudus įstaiga visos taupymo sąskaitos apdraustos iki \$15,000.00

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVE, viena tarp žymesnių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansiskai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolimo Bendrovę išaugusią iki \$84,000,000.00 turto įstaiga.

CHICAGO SAVINGS BENDROVE kviečia visus lietuvius, ypačingai tuos, kurie dar nesate applankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos idomiausios visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Šaltinėį — Wishing Well, per kurią surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200,000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veikia duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkimams veikia jame teikiama kava. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolimo nariai.

Ypačingai kviečiame vaikus tęsus pradėti taupyti vaiku mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi moksliui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/2%. Šiandien mokslo mokymo nuo \$6,000 iki \$12,000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei nespe-

žiūrėsite, kai sutapsite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MUSU PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings	8. Sell and redeem U. S. Bonds	order checks. No service charge to members	16. Two large Free Parking Lots
2. College Bonus Savings	9. Safety Deposit Boxes		
3. Christmas Club Savings	10. Free Community Rooms for your organization meetings (Free Coffee)	12. U. S. Postal Stamps Machine Service	17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
4. Vacation Club Savings		13. We sell Travelers Checks	18. Christmas party with gifts to College Bonus Members
5. Home Mortgage Loans	11. Cash checks and pay all family bills with our special money	14. Save-by-mail Kits	
6. Home Improvement Loans		15. Notary Public Service	
7. All Types of Insurance			

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, NOVEMBER 13, 1967

M. SNARIENE

NETEISĖTAS TEISMAS

Rugsėjo 20 d. Dirvoje V. Mariūnas A. Stempuzienės ir D. Lapinsko koncertui Klivende išgarsinti pasirinko visai neįprastą būdą - teismą, kur kompozitorius neva visuomenės teisiamas. Tačiau iš tikrųjų išėjo kaip tik atvirkščiai: kaltinamųjų suolan pasodino ne D. Lapinską, kaip skelbė straipsnio antraštė, o to koncerto klausytojus. Kaltinama ir teisiamas iš anksto, "nusikaltimo" dar neįvykdžius. Tad tokio "teismo" eiga visai neteisiška, nes koncertas turėjo būti dar tik po kelių dienų (rugsėjo 24 d.)

Dar gražiau, kai V. Mariūnas jau iš anksto paties neva "kaltinamojo" vardu paskelbia ir "teismo" nuosprendį. Girdi, D. Lapinskas norj būti nauju, neatspėjamu ir nepasekiamu, kad publika negalėtų jam "lūravoti", ir jis visai neprasš, kad mes jo kūrinius suprastume. Taip pat rašėjas priminė V. Jakubėno pastabą: esą, D. Lapinsko muzika "veikia lyg pagaliu per galvą".

Šitaip bylą išsprendus, teisininkaujanti V. Mariūni teismo salėje lyg ir nebūtų ko daugiau beveikti. Su Rilke, Sartre, Dostojevskiu ir kitais atsitemptais liudininkais "teismą" jis būtų galėjęs ir užbaigti. Nebuvo visai nei reikalo susigalvoti tokį vienašališką dalyko svarstymą - teisme juo paprastai būna dvi pusės. Jei viena šalis atsisako būti teisiamas, negalimas ne tik joks teisingas nuosprendis, bet ir apskritai teismas.

"Byloje" nedalyvavusius klausytojus tuo pačiu pagrindu lieka teisė pasirinkti, ką jie nori klausyti; taip pat jie nepraso, kad kas jiems "dažytų galvą". Jei jau laisvė, tai iš abiejų pusių, kaip ir dera demokratinėje santvarkoje.

Dar nenusiūkęs savo iškilmingos togos, V. M-nas bylą toliau nagrinėti perkelia į aukštesnę instanciją - "meno teismą". Tik čia jau nekvičiant nei liudininkų, tiesiog paskelbiama: jei kas sakytų, kad koks nors veikalas esąs mums "suprantamas" ar "gražus", tai pralaimėtų, nes tokio kūrinio autorius esą būtų įtartas klasinio, romantinio ar impresionistinio meno ko-

piljavimu. Tai tau gražiausia! Man tikra naujiena, kad menininkai ar kritikai neatkiria, kur kopija, o kur bendras laikotėpio atspindis, dvasia ar tuo laikū vyravanti mada, pasirenkant veikalo sąrašines priemones. Negirdėjau, kad kas būtų sakęs, jog klasikai Haydnas, Mozartas, Beethovenas; romantikai Schubertas, B. Wagneris, R. Strausas ir kiti būtų vienas kitą pamėgdžioję arba visi kurį vieną sekę. Net paprastas klausytojas juos vieną nuo kito puikiai atskiria. Kurį vieną ar kelius jų suminėtu labiau mėgstame, o kitų ne. Jau ir šitai parodo, kad jie nėra vienodi, nors ir būtų kūrę tuo pačiu laiku arba vienas kitą paveikę.

Jei tačiau V. M-nas ir tas neva "meno teismas" laiko dvasiā ir garsų sudėstymo panašybės vadina kopijavimu, tai tokiu pat kopijuotoju gali būti laikomas ir D. Lapinskas, nes juk ne jis pirmutinis pradėjo kurti vadinamąjį "ispūdžio" muzikā.

Pasirodžius bet kurios meno srities naujos mados kūriniams, pirmiausia jie būna vertinami dalyko žinovų ir laikraščių apžvalgininkų. Tačiau lemiamas sprendėjas ir vyriausias tribunolas visuomet buvo ir tebėra publikos dėmesys ar pritarimas.

Snekant apie muzikā, ne tik vertinimo teisės, bet ir galimybės V. M-nas klausytojui visai nepripažįsta. Esą neįmanoma ir visai net nereikių kūrinių suprašti ar grožį jausti. Aišku, kad šitokių teigimų užkertamas kelias ir pačiai meno dalykū kritikai, nes kritika juk įvertinimas. Tiesą pasakius, rimto muzikos, ypač naujovinės, vertinimo dabar mūsų laikraščiuose beveik ir nebūna. Jei kas šioje srityje atsiliepia, tai, tik pasako, kad dalykas "modernus" - ir viskas. O jei dar ir stengiasi šiek tiek daugiau parašyti, tai paprastai leidžiasi į pašalines aplinkybes: pamini kokį toks muzikas išėjęs mokslā, kad gerai mokas svetimų kalbų; salė buvusi puošni ir t. t.

Ispūdis - nebūtinai menas
Apskritai, meno veikalas vertinamas dvejopai: 1) kaip jis sudarytas technikos požiū-

JAV ir Kanados LB III-tylosios Tautinių Šokių Šventės komitetas. Iš kairės dešinėn sėdi: Inf. vedėja R. Domarkaitė, pirmininkas - Dr. Leonas Kraučellūnas, vicepirmininkė M. Rudienė ir sekretorė R. Kučiene. Stovi - chorų kord. J. Paštukas, išninininkas J. Pakalka, muz. dalies vedėjas muz. J. Zdanus, vykd. vicepirmininkas V. Kleiza, repertuaro kom. pirm. Br. Šotas, (trūksta informacijos kord. V. Radžiaus), Nuotrauka V. Noreikos

riu, apie tai prieinama spėsti tik žinovui (specialistui); ir 2) klausytojo ar žiūrovo nuomone, kuri paremta ispūdžiu, apsprendžiančiu mūsų laikyseną kūrinio atžvilgiu. Su kiekvienu ispūdžiu neišvengiamai, kad ir nesąmoningai, eina sprendimas: kūrinyms mums patrauklus, priimtinas arba grasus, atstumiantis.

Nors V. M-nas žodžius "patinka" ar "garzu" pašaipiai kausto kabutėmis, tačiau laukijū pasaulį pagauname ar suvokiame vis tomis pačiomis priemonėmis: jūslėmis (jūtinio organais), protu ir jausmais (emocijomis). Net ir visai nesistengiant ir neturint jokio išankstinio nusistatymo, vien pačiu daikto pavidalo ar garso pagavimu jau vyksta vertinimas ir sprendimas, nors tarsi žmogus gali žodžiu ir neisreikšti ar nutylėti. Tokia yra mūsų prigimties sąranga, ir jokia išvirsinė "naujovė" čia nieko negali pakeisti. Jokia nauja "dimensija" (nauja pojūcio rūšis) žmogui dar neišdygo!

Dabar, nuolat vykstant sąvokų kiitimui, jas prievartaujant ir tempiant ant savų kurpalių, žodis "patinka" laikomas neva pataikavimu daugumai, tik "prastai liaudžiai" tinkamu vadovautis. Kad ir kaip kaip menininkas smarkautų, sakydamas, jog jam nevarbu visuomenės pažiūra, vis tiek klausytojų ar žiūrovų gausa patvirtina ar pateisina jo pastangų sekme. Menas vis dar kuriamas publikai. Šalia ar virš žmogaus nėra jokio kito vertintojo.

Antra, mūsų sugebėjimas pagauti daiktus, garsus ar vaizdus anaipol negali būti lyginamas su pojūčiais, kuriuos gyvulus patiria uždrižiant lazda, užminant jam uodegą ar paglostant. Iš žmogaus ispūdžių sunku išskirti protavimą, jausminį atliepimą ir daugybę kitų smulkiausių pagavos ir pažinimo atspalvių, dalyvaujančių apsprendžiant dalyką. Veltui stengiamasi įpiršti, kad ką akiai priimtume ar pasisavintume, visai nepavartojant savo vertinimo galios.

Dabar ypač žiūrima kūrinio amžians. Jei dalykas "modernus" - jau visiškai pakanka, kad neabejojant ir nedelsiant būtų pripažįstamas vertybe. O kad ta jo kitokybė ar jaunybė aiškiai pajustum, jis turj sukelti stiprų, pritenkiantį ispūdį!

Tačiau ispūdis, kad ir stipriausias, savaime dar nenumelia nei muzikos nei apskritai meno. Vien didelis išvirsinis poveikis nebūtinai jau didelio meno žymė. Pirmiausia ispūdis turi būti gerybinis, o tik paskui gali jį atitinkamai didinti ar mažinti. Pagaliau ir tam jusliniam ispūdingumui sukelti yra ribos. Jei klausytojas nuolat girdės būgnų ir kitų triukšmadarių instrumentų trenksmą, ilgainiui jie jau tokio ispūdžio, kaip pradžioj, nebedarys. Tada į sceną tekty atsigaubenti dar triukšminges-

nių pabūklų, lygiai kaip ir reigimojo meno naujovinėms ispūdžiu vis didinti į parodų sales pradėjo iš pašalių tempi visokį lauzą ir atmatas.

V. M-nas, apsisukęs, rašo, kad "ir šių dienų meno kūrėjų, kaip ir praėjusiųjų laikų, kūrybos vaisius yra grožis. Tačiau modernaus grožio išgyvenimo nedera išreikšti būvardžiais "gražus"... nei prielinksmu "gražiai". Modernus visų rūšių menas, atvirai priimtas, mus stebina, daro ispūdžio, dažnai sukrečia". - Kas stebina ir sukrečia, nebūtinai jau yra menas, nes, kaip minėjau, ispūdžio stiprumas meniškuo nenulėmia.

Pasidairius gyvenime, tuoj pastebime: kur tik stipresnis juslinis ispūdis, ten mažiau meno. Rėkiančios, blizgančios reklamų iškabos, siaubingiausių pabaisų (monstrų) filmai, rinkinius nusikaltimus vaizduoją romanai ar laikraščiai - tai vis pritenkiančio ispūdžio kūryba. Tačiau vargu visa tai kas, nei ir šiais laikais, bėlaiko meninėms, sunkiai suvokiamoms "gėlėmis", kurias neišsprūsčius turėtų ryti, visai net nepakramtęs.

Rašėjas veltui mėgina atskirti du neatskiriamus dalykus: pajaudinimą nuo jo padarinių, veiksmą nuo atoveiksmio. Gyvenime nėra tokio ispūdžio, kuris tik ispūdžiu ir pasibaigtų, apie kurį žmogus nieko daugiau negalėtų pasakyti, išsireikšdamas būvardžiais, prieveiksmiais ar kitokiomis kalbos rūšimis, ir kad apskritai negalėtų žinoti ir suprašti, kokios įtakos, atgarsio ar nuosėdų ispūdis jam palieka.

Bet V. M-nas neatlaidžiai tvirtina, kad mes, girdi, jau išmokę mėgi "be supratimo"; jau esą užmiršę "asilų ir papūgų" premijuotas tapybas. - Jei nesuprasdamas ir neįsąsdamas, o tik kieno įgirtas ar įaklėtas ką "pamėgsti", ar čia tik nebus pats didžiausias papūgiskumas ir asiliškumas? Kita vertus, gyvulių pasaulis niekad nėra buvęs taip pagerb-

tas, kaip šiais laikais - net beždžionų išleidžiant į olimpiečių tarpą.

Stebina, kodėl V. Mariūnas atėjo advokatauti bė jokio apribojimo visiems: lyg būtų įgaliotas kalbėti visų vardu ir žinotų, ką žmonės jau bus užmiršę; atsižadėję ir ką tik dabar įsigiję ar pamėgę. Net ir apie meno dalykus šnekant, reiktų bent truputiuko nuoseklumo: jei nereikia nei suprašti nei grožėtis, tai kokiu būdu galimas pamėgimas? Kaip jis vyksta? Argi V. M-nas žmonėms, kaip ir gyvuliams, jau taiko dresūrinių įpratimų? Žmogaus prigimties mada nekeičia, tik pati mada nuolat kaitaliojasi.

Dar vis tebeveikia daugybė FM ar vadinamų "Good Music" radijo siųstuvų, kur beveik išsą dieną perduodama klasikinė muzika, ji juk neįrojama kieno užsakyumu, sakysim, tik lietuvių visuomenėi. Neišsilaikytų nei vienas simfoninis orkestras, jei jis grotų vien naujoviskus kūrinius. Greit prieitų liepto galą operos teatrai, jei jie rinkytųsi

Mūsų spaudoje

Siūlo registruoti nepriklausomas Lietuvos kūrėjų kapus

Ats. mjr. P. Gudelis ilgoku straipsniu kelia nepriklausomas Lietuvos kūrėjų kapų registracijos klausimą. Duodame straipsnio santraukā.

Minėdami nepriklausomybės atstatymo sukaktį, turėtume registruoti kapus tų asmenų, kurie prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo prisidėjo, bet jau išsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Nors Karys sistemingai skelbia karių nekrologus ir Pasaulio Lietuvis registruoja mirusius įžymesnius lietuvius, bet, norint rasti jų palaidojimo vietā, dažnu atveju nepavyksta. Antra, kapai kapinėse laikomi tik tam tikrā nustatyta laikā, po termino jie lyginami su žeme. Taigi gresia pavojus, kad netrukus daugelio net nusipelnusių lietuvių kapai išnyks. Sibire ir kituose Rusijos kraštuose nukentintų lietuvių kapai jau visiems amžiams yra dingę. Autorius siūlo: 1) kapų registracija turėtų rūpintis kraštų bendruome-

tik "avangardines" operas. Reikiška, yra nemažai žmonių tebeklusiančių tą gerąją muzikā - ji neskamba veltui. Matyt, taip lengvai nesiseka atpeikti nuo to, ką iš seno esame pamėgę; taip pat nevyktų žmogui įkalbėti, kad jam jau nusibodo gėlės, medžiai, gražus veidas ar saulės šviesa.

Visoka mada turi savo pasireiškimo kraštutinę ir nuosaiikią pusę su daugybe visokių atspalvių. Pvz. ir šių dienų materialai, kad išvengtų žemės bisvelkančios uodegos, nebūtinai reikia dėvėti vos užpakalį uždengiantį sijoną. Šalia papūgų yra dar ir kitokių - giesmininkų paukščių, kuriuos net pamėgdžioti nebūtų niekam gėdos!

(Bus daugiau)

nės, 2) prie kapų priežiūros darby reiktų pritraukti lietuvių, ypačiai jaunimo, organizacijas, 3) registracija turėtų visų pirma apimti 1918-20 metų liuivės kovų dalyvius: savanorius, karius, partizanus, valstybės, enivaldybių, visuomenės veikėjus.

Registracijos sąrašus reiktų sudaryti raidyno tvarka atskiromis valstybėmis, juos skelbti spaudoje, išleisti atskiru leidiniu. Pasaulio Lietuvis

BOSTON, MASS.

Latviai pakorė Molotova ir Chruščiova

Boston College iki lapkričio 12 d. yra atidaryta Sovietų Sąjungos švietimo paroda, kurioje ir Lietuva, Latvija, Estija pavaizduotos kaip "istino sovietiskij kraj". I tai tinkamai reāgavo Bostono latviai.

Latvių žurnalisto Osvaldo Akmentinio sumanymu, Latvių veterany sąjunga "Daugrivas Vanagi" kartu su American Institute ir Latvių informacijos centru miesto sode prie Tremont gatvės netoli jėjimo į požeiminį traukinį lapkričio 5 d. surengė kukliā parodā, kurioj pavaizduota Sovietų Sąjungos veido antroji pusė.

Nuotraukomis, ištraukomis iš laikraščių ir kt. medžiaga buvo parodyta, kā bolševikai padarė Latvijoje ir aplamai jų pavergtame Pabaltijy. Daugiausia medžiagos buvo iš Latvijos gyvenimo.

Pabaigai buvo Molotovo, kuris su Hitlerio atstovu pasirašė Pabaltijy valstybių pasidalinimą, ir Chruščiovo, kurį ukrainiečiai vadina didžiausiu žmogū džiū, pavaizduotas "teismas", kuris "nuteisė" juos "pakarti". Juos vaizduojantieji maneke-nai ir buvo pakarti ant čia pat įrengtų kartuvių.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

I Dallas miestā suvažiavo pačios gražiausios paauglės, norinčios gauti gražiausios mergaitės titulā. Antroji iš dešinės sėdi Susie Wenckus, kilusi iš Richmond, Va. Gražiausią rinko praėitį šeštadienį.

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
(Neįvykdyti ir nepasiekiami kraštų ir kraštų)
(Slygi mery potyrimas - Pigu ir sėkmingas patarimai)
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Hillbrook 5-9209

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA
TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 246 pusl.	\$3.00
3. M. Žosėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 pusl.	\$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAZOJI LIETUVA, 327 pusl.	\$3.00
5. K. B. Kraučūnas, SIAURUOJI TAKELIŲ, 178 pusl.	\$2.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 pusl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 pusl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 pusl.	\$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 pusl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 pusl.	\$2.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 pusl., minkštasis viršelius \$2.00, kietasis \$4.00	\$4.00
13. Juozas Švėnas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 pusl.	\$2.00
14. Antanas Baranuskas, THE FOREST OF ANYKSCIAI, N. Rastenio vertimas, 40 pusl.	\$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ	\$5.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJŪRIAIS, PAMARIAIS	\$5.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 pusl.	\$1.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:
"NAUJENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

INVEST IN UNIVEST

Nuo spalio 1 dienos mokame **4 3/4%** metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 5, ILL.
Phone HYmarket 1-3070

Terminuoti santaupu lėkštai (certificates) neša 5 1/4%.

Universal Investment Share Account

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroms.

Subscription Rates: In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months. \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday. Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiesčiuose metams \$16.00, pusei metų \$8.50, trims mėnesiams \$4.50, vienam mėnesiui \$1.50.

Taikos ambasadorius

Jordano karalius Hussein į Ameriką atvyko vyriausiai tam, kad galėtų kiek galima daugiau prisidėti prie įvykdymo taikos Vidurio Rytuose. Karas, kuris tęsiasi tik kelias dienas, baigėsi labai nepalankiai arabams, kurių ginkluotos jėgos buvo sutriuškintos ir kurie prarado didelius plotus žemės.

Kad arabų valdovai savo karingomis kalbomis bei grūmėjimais suvaryti izraelitus į jūrą tą karą išprovokavo, dėl to negali būti dviejų nuomonių. Kai karas buvo pralaimėtas, tai jie pasinėšė ieškoti kaltininkų ir juos "surado": be niekur nieko ėmė kaltinti Ameriką, Angliją ir net Vakarų Vokietiją, kad jos tiesiogiai padėjo Izraeliui karą laimėti.

Sakoma, kad melas turi trumpas kojas. Taip atsitiko ir šiuo atveju. Kai sukeltos aistros pradėjo atvėsti, tai arabų vadai pamatė, jog jie nieko negalės laimėti tą melą skleisdami. Pradžioje jie vis dar šnikavo apie atkeršijimą Izraeliui, bet vėliau pradėjo įsitikinti, jog jie yra bejėgiai. Nelabai jiems tepasisekė ir Jungtinėse Tautose, kurios atsisakė pasmerkti Izraelį kaip agresorių.

Apie Izraelio pripažinimą kaip nepriklausomos valstybės arabai iš pradžių nenorėjo ir girdėti. O iš to buvo galima spręsti, jog kada nors ateityje, kada sustiprės ir tinkamai pasiruošę, jie ir vėl bandys Izraelį sutriuškinti. Tačiau ilgai niekas nieko nesitūto, jog toks nusistatymas jiems į naudą neina. Izraelis vis labiau įsitvirtina užimtoje žemėje. O tai reiškia, jog jo karo pajėguma vis didėja.

Tai privertė arabų valdovus savo politiką griežtai pakeisti: jie jau kalba apie Izraelio pripažinimą kaip nepriklausomos valstybės. Tačiau statoma viena sąlyga: Izraelis tuoj turi atleisti užkariautas žemes.

Jordano karaliaus Husseinio misija ir yra įprasti tokiomis sąlygomis taika. Vidurio Rytuose. Pirmiausia jis lyg ir atsispažė arabų vardu, jog padaryti priekaištai Amerikai, kad ji tiesiogiai rėmė Izraelį, buvo neteisingi, atseit, pramanyti.

Atvykęs į Evanstoną (Chicago priemiestį), Hussein pasakė kalbą Northwestern universiteto studentams, kurių susirinko apie 4,000. Savo kalboje jis prabėgėiom užsi-

APŽVALGA

Amerikon neša bolševikiškus metodus

Šių metų spalio 11 d. leidžiamoje "Nepriklausomoje Lietuvoje" išleista SLA Pildomosios Tarybos pirmininko Povilo P. Dargio fotografija, pasakyta, kad jis organizacijos reikalais važinėjęs į Hamiltoną, ir įdėtas ilgakas straipsnis, pavadintas "Susivienijimui yra daug netikslumų, pagiežys ir insinuacijų prieš didžiausią Amerikos lietuvių organizaciją. Amerikos lietuviai negali leisti, kad kažkoks slapukas pradėtų griauti Amerikos lietuvių liberalų, demokratų, respublikonų ir demokratiškosios socializmo išaugintą sveiką ir stiprią fraternalinę organizaciją. Iš paskutinio minėto rašinio paragrafo atrodo, kad straip-

minė, jog prie Izraelio valstybės sukūrimo labai daug prisidėjo... Hitleris. Iš dalies tai tiesa. Masinis žydų žudymas, kurį vykdė naciai, paskatino Jungtines Tautas pripažinti Izraelį, į kurį jau buvo atvykę iš įvairių kraštų nemažai žydų. Vadinas, jiems buvo sukurta savo rūšies užuovėja, kur jie galėtų saugiau gyventi.

Naujos valstybės atsiradimas tokioje vietoje, kur palyginti nelabai seniai mižinišką daugumą gyventojų sudarė arabai, aišku, arabams buvo savo rūšies pašinas. Visai tad suprantama, kodėl tarp arabų ir Izraelio santykiai visą laiką buvo labai įtempti ir privedė prie trijų karų, kurie arabams buvo labai nesėkmingi.

Hussein siūlo praeitį užmiršti. Esą, arabai yra pasirengę Izraelį pripažinti, jeigu jis pasitrauks iš užimtų žemių. Jungtinių Tautų pareiga esanti priversti Izraelį pasitraukti. Jeigu jos to nepadarysiančios, neišpresiančios tinkamai susidariusios Vidurio Rytuose krizės, tai ir jų pačių likimas gali būti liūdnas.

Vadinasi, Hussein taikos klausimą Vidurio Rytuose sieja su tolimesniu Jungtinių Tautų gyvavimu. Jis prašauja tai organizacijai pakrikimą, jei ji neįstengs minėto klatsimo išspręsti.

Jei Hussein kalbėtų visų arabų vardu, tai taikos klausimas gal greičiau būtų išspręstas. Bet, kaip atrodo, tarp arabų vieningumo dar nėra. Sakysime, Sirija griežtai pasisakė prieš Husseinio taikos misiją. Egiptas irgi kažkaip neaiškiai kalba apie Izraelio pripažinimą. Girdi, toks pripažinimas buvęs suteiktas jau 1948 m.

Nieko stebėtino, jog ir Izraelis nelabai palankiai žiūri į Husseinio misiją, kuri susivedanti tik prie pažadų. Pasikliauti pažadais, sako jis, yra rizikinga. Kai nėra tikros garantijos, tai arabai šiandien gali suteikti pripažinimą, o rytoj ji sulaužyti.

Iš Husseinio taikos misijos aišku tik viena: arabų karingumas laipsniškai mažėja. Mažėja ir pasiryžimas atkeršyti Izraeliui. Tačiau arabai vis dėlto dar nėra pasirengę be jokių rezervų pripažinti Izraelį ir garantuoti jo nepriklausomybę. O kol to nebus padaryta, tai nebus ir tikros taikos Vidurio Rytuose.

riams; priminti, kad meksikiečiai diktatorių žudo; aiškinti, kad pirmiausias Dargis diktatorių žudo, tai labai žema ir žiauri. Jeigu dar turėsime galvoje straipsnio tvirtinimą, kad SLA vadovybė nenorinti revizijos, kad išlaidų niekas netikrina, kad fraternalios organizacijos finansai smunka, tai nieko kito nelieka, kaip su pirminku pasielgti taip, kaip meksikiečiai elgiasi su diktatoriais. Tai biauuru. Biauuru todėl, kad visos šios insinuacijos paremtos melais.

SLA atskaitomybė visą laiką tikrinama. Tikrina specialiai SLA seimo rinkti izdo globėjai, tikrina įvairių valstybių revizoriai, tikrina pačios Pildomosios Tarybos samdomi atskaitomybės tikrintojai. NL straipsnyje paskelbtas biauurus melas apie atskaitomybės nebuvimą.

Meluoja straipsnio autorius, kai tvirtina, kad prezidentas Povilas Dargis elgiasi diktatoriškai. SLA rinkiminė kampanija yra vieša ir laisva. Kiekvienas narys turi teisę dalyvauti rinkimuose. Jeigu jis surenka pakankamą balsų skaičių pirminiuose rinkimuose, tai gali būti kandidatu pirminko, sekretoriaus, izdinko ar kitoms pareigoms. Balsus skaičiuoja specialiai rinkta komisija. Kol rinkimai laisvi ir balsai teisingai suskaičiuojami, kol rinkimų rezultatai viešai paskelbiami, tai negali būti kalbos apie ilgų metų diktatūrą.

Malome, kad Senam Nariui nepatinka Dargis. Kol jis nepasitūlys kito kandidato, geresnio už Povilą P. Dargį, tai SLA narių dauguma rinks Dargį. SLA narių daugumas žino, kad Dargis labai gerai pažįsta fraternalę mūsų organizaciją, su ja yra išaugęs. Taip pat žino, kad Dargis susivienijimui skyrė ir skiria daug laiko ir energijos; kad jis yra didelis tolerantas, moka rasti bendrą kalbą su kiekvienu, kuriam rūpi SLA gerovė. SLA nariai, sekdami kiekvienų metų atskaitas, žino, kad per paskutinius 11 metų SLA turtas padidėjo \$746,222.28.

SLA praeitį ir šios didelės organizacijos tikrovę žinantieji yra dėkingi P. Dargiui, kad jis turėdamas tokį atsakomybę darbą, savo žinias, patirtį ir laiką pašvenčia lietuviškam darbui. Jeigu Dargiui pirminkaujant SLA turtas padidėjo beveik trim ketvirtadaliais milijono, tai kiekvienam aišku, kad rašinėjimas apie metinius SLA nuostolius yra melagingas. SLA nariai yra įvairių įsit-

Bostono mero rinkimus pralaimėjusi Louise Day Hicks (kairė) ir rinkimus laimėjęs Kevin White.

Juozui Diliui ši kartą nepasisekė

Juozas Dilys, lietuviams gerai pažįstamas antisemitinių lapelių platintojas, šių metų spalio 30 dieną buvo nubaustas \$50 bauda. Jis jau ne vieną kartą buvo patekęs į teismą dėl įvairių lapelių platinimo. Iki šio mėto jam vis pasisekdavo lengvai išsisukti. Jis ne tik sugebėdavo apsiginti, bet kai kurie praeiviai jo pasigailėdavo ir dar sumedavo po kelis centus, o kartais net ir po dolerį.

Bet ši kartą jam nepasisekė. Jis buvo nuvestas prieš teisėją. Policininkai įrodė, kad jis trukdė susisiekti ir ardo tvarką. Dilys bandė aiškintis, kad tvarkos jis neardė, bet tiksliai "teisingus raštus" praeiviams siūlė. Pasirodo, kad yra įstatymas, kuris neleidžia mieste trukdyti trafiko ir užkabinėti nepažįstamų žmonių.

Teisėjas išklauė abi puses, pasiskyrė Juozui Diliui \$50 baudą. Dilys nenorėjo mokėti, kalbėjo apie skundą aukštesniam teismui. Bet teisėjas nenorėjo laukti. Diliui, matyt, jau nusibodo tasytis po teismus. Jis prasižadė savo piniginę išsitraukė penkdešimkė ir pametė. \$50 jam nieko nereškia. Jis dar pareiškė teismui, kad dėl šio sprendimo apeliacijos jis nerasys, bet užtat parašys knygą, kurioje

kinimų ir pažiūrų lietuvių. Visiems rūpi šios organizacijos augimas ir gerbūvis. Kiekvienas atkreips dėmesį į rimtesnį pasiūlymą šiai organizacijai padidinti. Bet gero nepasieksime melais ir nepagrįstomis insinuacijomis. Savo laiku SLA seimas buvo priverstas išmesti organizacijoje galvas pradėjusius kelti komunistus, negali leisti, kad būtų vartojami bolševikiški kovos metodai.

išdėstys visas savo bėdas ir vargas. Lapkričio 29 dieną jis dar kartą turės eiti į teismą. Kažkoks Wagneris apskundė Dilį tvarkos ardymu. Dilys neprisiemena, kurioje miesto dalyje jis tvarką apardė, bet žino, kad mieste kasdien darosi vis sunkiau platinti lapelius. Jis vis dėlto nenorėtų, kad teisėjas ir ši kartą jam uždėtų kokią piniginę bausmę.

Ilgą laiką Dilys pardavinėjo savo laikraščius jėzuitų centre. Bet aną dieną užėjo trys uniformuoti policininkai ir išprašė laukan. Dilys manė, kad jam pavyks policininkus apstaryti. Jis nuėjo į skaityklą "kepurę pasiimti", bet atsisėdo į kumpą ir pradėjo laikraščius skaityti. Savo laikraščius jis žino nuo pradžios iki galo, bet prie kitų laikraščių jis tik retkarčiais prieina. Bet policininkai jam neleido apsišviesti. Užmovė kepurę, užkabino maišą ir išvedė, įsakdami daugiau nebeįėjti.

Dėl visų šių reikalų Dilys nusimintų, jeigu teisme nebūtų kur užsimitųsi jo iškaba. \$50 jį Dilio priėmė, bet iškabos jam negražino. Teismo sargas pradžioje jam iškabą gražinti, bet iki šio mėto jos dar nesurado. Matyt, kad nubaustajam dar kartą teks važiuoti į miestą. Tai ne toks lengvas dalykas. Atvėsus orui, labiau skauda sužeista koja. Reikia vaikščioti su kriukiais, o su kriukiais važiuoti į miestą ir laiptoti po teismus, ne toks jau lengvas dalykas. Rep.

give... so more will live HEART FUND

JONAS AUGUSTAITIS. PREZIDENTAS A. SMETONA IR JO IŠRINKTŲJŲ VEIKLA

I-ji dalis "PASKUTINIS POSĖDIS"

Po 23 val. bėgliai privažiavo prie sienos. Smetona su Musteikiu pirmutinai. Musteikis priėjęs rado uždarytą būoną ir sargybinis pareiškė, kad nieko nepraleis. Besiderant sargybinis tvėrė Musteikiui už rankos, norėdamas jį sulaukyti. "Bet aš (Musteikis) ranką ištraukiau ir greit pro barjero apatį smarkšt (J. A.) berlinkau ir kitą pusę." (Musteikis po memoria pusl. 11). Visai generoliškas pasielgimas! Pasigirdo komanda — užtaisyk šautuvus. Smetona rašo: "Aš tebesėdžiu savo vietoje ir stebiuosi, kad dvi žmogystės niursėdamos laiko į mano pusę atkūptus šautuvus. Išlipau, — abu šautuvai į mane atsisuko. Kieno tos žmogystės? Vokiečių ar lietuvių? Šautuvai į savo prezidentą? Labai klauku pasidarė" (Smetona — kelionės ruošna, pusl. 4). Nepraleidę Smetonos ir kitų, jo sūnus surado vieną policininką (vėliau prisidėjęs privatus advokatas Misurevičius), kurie pervežė Smetoną, pulk. Zukaitį, Adomavičių ir Čiuoderį per upelį į Reicho pusę. Po 12 val., tai yra jau birželio 16 dieną, susiėjo Eitkūnų geležinkelio stotyje Smetona su kitais perėjusiais per upelį, — pulk.

Musteikiu su žmona ir dukrelėmis ir gen. Musteikiu šeima. Gen. Musteikis pralindęs pro būoną, jau pirmiau sėdėjo stotyje. Vėliau Julius Smetona su Valiūšiais buvo praleisti per tiltą. Tamošaitis grįžo Kaunan.

Atėjęs gestapo viršininkas dr. Greeffe mandagiai pasisveikinęs, prašė palaukti ryto, kai jis susinešs su savo vyriausybe galės pasakyti, ar leis jiems pasilikti Reiche. Buvo pasiūlyta pamiegoti viesbutyje.

Naktį po 4 val. skambino iš Berlyno pasiuntinys Skirpa ir vyriausybės vardu, prašė Smetoną grįžti Kaunan, primindamas, kad jis reikalingas tenai, be kita ko, pasirašyti kai kuriuos dokumentus. Smetona atsisakė. Vėliau du kartų (apie 6 val. ir tarp 8 ir 9 val.) iš Kauno atvykusi delegacija į Eitkūnus: min. E. Galvanauskas, gen. Taiat - Kelpša, ir juos lidėjęs pasienio baro viršininkas Žemaitis, ragino Smetoną grįžti Kaunan, nes jis esąs tenai labai reikalingas, — nuraminąsį savo pasitraukimu susijaudinusių visuomenę. O viešas gyvenimas Kaune esąs normalus. Smetona vis kartodamas savo argumentus, kad jis pasitraukęs vyriausybei pritarus, kad jis tos bangos nestalibodysias, kad ji sovietai versią pasirašinėti aktus naikinančius nepriklausomybę ir priešingus konstitucijai, prieš ką jis nepajėgsias atsipirti. Per antrą pasikalbėjimą Smetona dar pabrėžė, kad jis esąs pavargęs — per 11 metų neturėjęs atostogų — būtinais reikalingas poilsio. Galvanauskas dar priminė "kalhama apie naujo prezidento pastatymą, jei negrįšias". Smetona į tai atsakė: "Ligi esamas nėra atsisakęs (o jis nėra atsisakęs, tai žino ir Ministerių Taryba) tol naujo statymas būtų priešingas mūsų konstitucijai" (ibid.). Tad Smetona dabar jau užmiršo savo iškilmingas keliones ir ilgokas atostogas Palangoj ir Užulėnio kiema, taip iškilmingai aprašytas jojo adjutanto Šliogerio (Merkelio) ir anais laikais visoje Lietuvoje spaudoje. Ir vėl Smetona dabar griežtai laikosi konstitucijos, kuri, jo manymu, jam naudinga ir duoda teisę prezidentauti esant užsienyje, be pareigų ir atsakomybės taip, kaip jisai elgėsi būdamas Lietuvoje. (Tačiau tokios išitikimybės konstitucijai Lietuvoje jis visai neparodė).

Apie pietus dr. Greeffe pranešė, kad jiems leista pasilikti Reiche, bet dabar be palydovų niekur nevaikščioti ir pakviestą stoti, nes, ten esą galima gauti geresnių pietų" (ibid.). Po pietų važiuoti visiems į Karaliaučų "jau geriausiame viesbutyje mūsų vieta ten numatyta. Džiaugėmės, jog teigiamai išspręstas taip sunkiai mus varginantis klausimas (ibid. pusl. 10) Po pietų automobiliais visi išvažiavo Karaliaučium. Tik pulk. Musteikis traukiniu lydėjęs bagažą. Po kelių dienų iš Karaliaučiaus buvo perkelti į Rytrūsius, kurortan Gaesteheim, Jaegerhoehle, kur Smetona 1940 m. liepos 1 — 25 d. parasė savo pro memojų ir kelionės ruošą.

II — J I D A L I S J. AUDENAS APIE SMETONOS PABĖGIMUS, ŽIAURUMUS BEI JO TAUTINIŲ AUKLEJIMĄ Pirmuose skyriuose užbaigiau savo pagrindinę temą — Paskutinis posėdis. Manau, dar nepaskutinis raštas apie tą istorinį ir labai nelemtą įvykį. Tikiu, kad dar parasyti ar pasakys kiti dalyvavę tame posėdyje, kurie dar ligi šiol nepasisakė. Tada to posėdžio vaizdas bus dar kiek pilnesnis. Rysium su tuo posėdžiu J. Audėnas kaip kur labai ryškiai kaltina Smetoną, kaip kur jį teisina ir giria. Dėl to dar tenka padaryti keletą pastabų. Audėnas rašo: "Nesunku buvo valstybės galvai ramiais laikais drąsiai kalbas sakyti ir nuolatinius pamokymus detyti, kurie, kaip ir patys darbai, nje kam nebuvo leidžiami viešai vertinti. Deja, Lietuvos iš kitur sukurtimų momentais, prez. Smetona neturėjo nė drąsos daryti lemiantį sprendimą, ir tuo labiau, už tai sau prisiminti atsakomybę. Taip jis pasielgė net 1918 XII 20 skubiai nuo bolševikų gresmės pasitraukdamas užsienin, taip pat jis padarė 1940. VI. 15."

Iš A. Merkelio knygos "A. Smetona", 1964 m. išleistas malyti, kad 1918. XII. 31 d. Smetona buvo atvažiavęs iš užsienio į Kauną, pasiėmė nuo bolševikų gresmės žmogų ir su ja vėl išvažiavo užsienin (220 — 2 pusl.). Atrodo, kad net nepasidomėta, kas dėjosi Lietuvoje, kur 1918. XII. 26.

be jo, kaip Valstybės Tarybos pirmininko žinios, adv. M. Slezevičius buvo sudaręs jau naują, to laiko aplinkybėse, vieningą vyriausybę. (pusl. 245). J. Audėnas čia labai žemai vertina Smetoną, kaip valstybininką ir žmogų: 1. Smetona neturėjo drąsos daryti lemiantį sprendimą sukurtimų momentais; 2. Prisiminti atsakomybės; 3. Leniamais momentais — 1918. XII. 20. ir 1940. VI. 15 d. nuo komunistų gresmės pabėgo; 4. L. apsiraminus, atvažiavęs Kaunan 1918. XII. 31 d. pasiėmęs šeimą vėl išvažiavo užsienin, net nepasiteiravęs, kaip Valstybės Tarybos pirmininkas, kaip dedasi Lietuvoje. Netikėjo, kad Lietuva gali apsiginti nuo bolševikų okupacijos ir prisikelti, kaip nepriklausoma valstybė; 5. Ramiais laikais sakydavęs drąsias kalbas su pamokymais, kurias nebuvo leidžiamas vertinti... Toks tai buvo Smetona. Kitoje vietoje Audėnas rašo: "Oficialiai, prezidentas savo išvykimą iš Lietuvos motyvuodavo maždaug taip: Savo naujos vyriausybės mes patys negalėjome sudaryti, bet ją sudarė sovietai. Aš (Smetona, J. A.) krašte pasilikti negalėjau, nes, kaip respublikos prezidentas būsiu jų prievartaujamą pasirašyti tokius aktus, kurie būtų Lietuvai žalingi. Samprotavimas rimtas ir įtikinantis". (Audėnas, pusl. 229). (Bus daugiau)

Floridoje vienas vairuotojas, greitai važiuoja, Jacksonville miestyje užmūšė 5 metų berniuką. Viršuje matosi berniuko batą. Prie jo masinos buvo prilydytas įspėjimas greitai nevažiuoti.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Jaunimo orkestro koncertai

Chicago Parky Distrikto praneša, kad Miesto Jaunimo (City Wide Youth) orkestras ateinantį pirmadienį, lapkričio 20 d., duos savo pirmąjį šiam 1967-1968 metų sezonui simfoninį koncertą, kurs įvyks Illinoiso universiteto Chicago Circle, 750 S. Halsted St., Union Building salėje. Pradžia 4 val. popiet.

Kitą koncertą duos sekmadienį, lapkričio 26 d. nuo 3 val. popiet Mokslo ir Pramonės muziejuje, prie 57 gatvės ir Lake Shore drive (prie Jackson Parko). Abiejų koncertų programoje bus Čaikovskio Scene de Ballet ir Francko suite Prancūzų Kalėdos. Įėjimas į abudu koncertus nemokamas.

Firmos prisipažino teršiančios ežerą

Trys paežerės firmos North Chicago ir Waukegan prisipažino teršiančios Michigano ežero vandenį. Viena yra Abbot laboratorijos, kurios kasdien paleidžia į ežerą po 500,000 galionų dar nitrato ir sulatų turinčio sunaudoto vandens. Viso Abbot panaudoja po 20 milijonų galionų ežero vandens kiekvieną dieną ir vandens valymui išleidžia po \$250,000, bet nepasakytą per kiek laiko.

Kitą firmą Outboard Marine korporacija Waukegan, gaminti laivų ir valčių motorus, atšaldymo reikalams sunaudojanti po 6 milijonus galionų per dieną, bet į tą metalų atšaldymui sunaudotą vandenį patenkantis visokios rūgštys.

Trečioji American Steel and Wire kompanija Waukegan paleidžianti į ežerą suvartotą van-

denį, kuriam yra siera rūgštis.

Šerifas nori dvigubai padauginti policiją

Didėjantis kriminalinių piktadarių skaičius, galimos tolimesnės civilinės rūšės ir demonstracijos prieš Vietnamo karą paskatino Cook apskrities šerifą Joseph Woods paprašyti padidinti jo policiją daugiau nei dukart.

Woods šiuo metu turi 175 policininkus, bet reikalauja dar 201 naujų policininkų — 150 patuliams ir 51 kaliniams transportuoti tarp teismo rūmų ir kalėjimo.

Bendrai šerifas noris gauti 317 papildomų policijos tarnautojų, įskaitant 201 policininką, 69 papildomus šerifo padėjėjus (deputus) teismų kamery tar-nybai ir dar 35 kalėjimo sargus.

Idaho bulvės nuo šiol bus auginamos Idahoje

Senato komercijos komitetas patvirtino bilį, kuriuo bus reikalaujama, kad parduodamos bulvės su maišuose "Idaho" pavadinimais, būtų auginamos Idaho, o ne kur kitur. Bilius nustatys, kad iš vienos valstijos į kitą per sienas transportuojamos bulvės turi būti užvardintos tos valstijos pavadinimu, kurioje yra užaugintos.

TRUMPAI

— *Ona Biežienė*, SLA 6-tos apskrities pirmininkė, pragu- lėjusi beveik dvi savaites ligoninėje ir išskentėjusi gana skaudžią kojos kelio operaciją, jau grįžo namo ir pamažu mininkė Helen Čižauskienė visų apskrities valdybos narių vardu palinkėjo poniai Biežie-

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

SEIMININKĖ — SEIMAI BE MOTINOS 5 mokyklinio amžiaus vaikai. Gyventi vietoje. Atlyginimas pagal susitarimą. Geri namai tinkamam asmeniui. Elmhurst. CE 6-7718 nuo 9 iki 4 p. p. arba 773-1489 vakarais, savaitgaliais visą dieną. Mokėti angliskai.

DALĮ LAIKO HOTELIO TARNAITĖS

Pradinis atlyginimas \$1.56 valandai. Kreiptis į Mrs. WITLOX BU 8-2500 UNIVERSITY OF CHICAGO 1307 E. 60th STREET

PATIKIMA MOTERIS Reikalinga namu ruošai ir vaikų priežiūrai. 2 mokyklinio amžiaus. Gyventi vietoje daktaro šeimoje ar kitur. Atlyginimas pagal susitarimą. Gera transportacija. Lincolnwood. Tel. 677-0841

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkių ir Darbininkių

NEEDED AT ONCE COUPLE

Wife for cooking and general housework. Husband to do general maintenance. Good pension plan including hospitalization, Blue Cross, and Blue Shield. Very good opportunity for right party. Living quarters provided. Children are welcome.

CALL FATHER LISKA at ST 2-4546 or DU 1-1261. BARRINGTON AREA

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 6 KAMBARIŲ, vėsinamas 3 miegamųjų butas Bridgeport apylinkėje. Galima užimti nuo gruodžio 1 d. Dėl informacijų skambinkite tel. FR 6-9392.

nei greitai sustiprėti ir atsigausti.

— *Chicago paštas* vis dar nesutvarko. Naujienos nuveža laikraštį paštan žymiai anksčiau, negu pats paštas nurodo, bet vietomis dienraščio laikui vis dėlto nepristato. Jis daugely vietų nenunešamas šeštadienį. Skaitytojai pirmadienį gauna du numerius, o kartais visai negauna. Pašto vadovybė sako, kad jie stengiasi nesklaidyti pašalinti, bet, matyt, jiems vis dar nesiseka.

♦ Inž. Liūdas Mikšys parašė ir išleido milžinišką knygą "Iš istorijos ūkanų ateina Lietuva". 700 psl., kieti viršeliai. Priedamas Hammond išleistas istorinis tautų kilnojimosi žemėlapis. Lietuviški vardai Azijoje, Graikijoje, Dunojaus paupyje, jų šaknys, palyginimai. Kalbama apie lietuvių tautos praeitį nuo Homero laikų iki Viduramžių. Labai plačiai aptartas lietuvių tarmių klausimas ir dvibalsių pasikeitimai. Kalbininkams ir istorikams privaloma studija. Gera dovana besimokančiam jaunimui. Kaina \$15.00. Pasiuntus tokią sumą čekį arba Money Order Naujienoms, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, Mikšio knyga tuojau bus pasiųsta. (Pr.)

Sportininkas Bob Friend laimėjo rinkimus Allegheny apskrities kontrolieriaus pareigoms. Kartu su juo džiaugiasi ir jo žmona Pat.

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

FOREMEN

Our company is continuing to expand and is seeking qualified foremen. Experience in heavy industry is necessary and freight car experience would be helpful.

Excellent salary and fringe benefits.

Contact Mr. T. B. EWERS on Mon.-Fri., from 9 A. M. to 4 P. M. at: 568-4050 or 388-4552

U. S. RAILWAY EQUIPMENT

13500 S. Mozart Street Blue Island, Illinois An Equal Opportunity Employer

MEN WANTED

For Tag Press Good Starting Salary DENNEY REYBURN CO. 2800 So. 18th Avenue BROADVIEW, ILLINOIS

MONTUOTOJAI

Mokantieji sujungti įvairius vienetus pagal braizinius ir planus. Tai nėra konvejerio linijos darbas.

- Gero uždario galimybė.
• Atlyginimas ir pakėlimai pagal gabumus ir patyrimą.
• Pastovus darbas.
• Turi suprasti ir kalbėti angliskai.
• Dieninė pamaina, 7.90 ryto — 5 val. vak.

Kreiptis asmeniškai į REFRIGERATION APPLIANCES 923 W. LAKE ST. Chicago, Illinois

DŽIANITORIAI

REIKALINGI NAMŲ SVARAI PALAIKYTI įskaitant dulkių nušlostymą ir grindų plovimą. 5 darbo dienų. Nuo 4 val. po pietų iki vidurnakčio. Geras atlyginimas ir kompanijos priedai bei prekių nuolaidos.

Turi pereiti sveikatos tikrinimą Kreiptis asmeniškai į 7 aukštą.

CHAS. A. STEVENS & CO.

25 N. State St.

WATCHMAKER

Steady work repairing jeweled precision clock movements. All benefits company paid.

DETEX CORP.

4147 No. Ravenswood

MECHANICALLY INCLINED MEN

18 AND OVER 1ST AND 2ND SHIFT

- Hi-speed envelope printing Flexographic-Letter press
• Envelope folding machines.

We will train. Good pay to start. Good future earnings. Company benefits.

HECO ENVELOPE CO.

4514 W. CORTLAND

MAINTENANCE MAN

Permanent job with food processor. Must know welding, electrical and general maintenance. Benefits. Blue Island area.

Phone 597-1400

HOUSEMAN — DRIVER

TOP EXECUTIVE DESIRES

Experienced man for position as houseman and driver. Some travel with employer. Must have superior references and background.

Call

THOM PETERSON 824-1122

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TEMYK SKILTIS

Lietuvai taupyti perla ir parduoda ir progas apimti tikrai per NAUJIENAS

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

METAL FABRICATORS

For specialty hardware. Must read blue prints, some acetylene welding experience desirable. Be able to operate metal fabricating machines. Paid vacations, life insurance, hospitalization.

CAPITOL HDWE. MFG. CO., INC.

400 N. Leavitt St.

MO 6-5182

INSPECTOR Class "A"

DAYS

First article final inspection Top Pay — Overtime Immediate Openings Just expanded to large shop.

Any questions, Call CHICK

HEUVEL PROFILING CORP.

1633 W. 134th Street GARDENA, CALIFORNIA (213) 321-2104

VIDUTINIO AMŽIAUS HOTELIO SALIŲ TVARKYTOJAS - VEDEJAS

(Turi kalbėti angliskai)

Turėti patyrimo prie paruošimo kambarių bankietams, konferencijoms. Pradinis atlyginimas \$225. Pensią ir kiti priedai.

ASSEMBLERS SKILLED AND UNSKILLED WILL TRAIN.

Usual fringe benefits. Bonus twice yearly and profit sharing.

Apply in person.

BUEHLER LTD.

2120 GREENWOOD ST. Evanston

DRAFTSMEN

25 Required GENERAL DRAFTING EXPERIENCE OR WE WILL TRAIN. HIGHEST RATES PAID

NATIONWIDE ENGINEERING SERVICE CORPORATION

1720 ALGONQUIN RD. MT. PROSPECT, ILL. 439-5750

PLATER

EXPERIENCED ON NICKEL AND CADMIUM SMALL PARTS. Opportunity for advancement. Good wages and benefits.

AUTOPOINT Co. 1801 POSTER AVE., LO 1-3200 H. NELSON An Equal Opportunity Employer

STOCKMAN

YOUNG MAN. \$2.00 Hour. Must be H. S. graduate. SE 8-2600. Mr. JAMES

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

BELL — REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE., CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9227

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zepolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: RPublic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI

į Lietuvą ir kitus kraštus. DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENE

STAIGA SURADOT

APIE \$6.000 PAJAMŲ. Liuksus, 2 aukštų mūras. 2 auto mūro garažas. Marquette Parke. \$43,000.

2 BUTŲ GRAZUS MORAS. 2 po 6. Įrengtas beismontas. Naujas gazu šildymas. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$29,350.

MODERNUS MORAS. 8 kambarių. Dvi kabinetų virtuvės ir 2 1/2 vonios. Naujas gazu šildymas, naujas garažas. Marquette Parke. \$22,900.

LUKSUS 6 metu, 2 aukštų mūras. Arti \$6,500 pajamų. Įmūrytos virtuvės, brangūs karpetai. 2 auto mūro garažas. Prie parko. \$56,900.

6 KAMBARIŲ puošnius mūras su veranda, karpetais, 1 1/2 vonios, mūro garažu ir daug kity priedų. \$28,000.

2 AUKŠTŲ MORAS ant kampo, 2 butai ir bižnis. Platus skydas, garažas. Marquette Parke. \$22,000.

OCTAGON — gelsvas, 2 po 6. mūras, naujas gazu šildymas, kabinetų virtuvės, naujos vonios. Marquette Parke. \$34,500.

5 KAMBARIŲ "GEORGIAN". 45 pėdų lotas. Garažas. Marquette Parke. \$18,850.

10 BUTŲ MORAS. Apie \$13,000 pajamų. 60 pėdų lotas. Marquette Parke. Įmokėti apie \$26,000.

ATVYKITE — VISI LAUKIAM!

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopa apraudra, veikia notariatams.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454

2 PO 4. MEDINIS. 2 auto garažas. Brighton Parke. Svarus, nebrangus. Įpėdiniai nambai greitai parduoti. 7 ERDVŲ KAMBARIŲ. Mūrinis. Naujai dekoruotas. Gražioje ramioje apylinkėje, prie 67-tos ir Homan.

SIMAITIS REALTY

2737 WEST 43rd STREET CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kamina. Dažymas iš lauko puos.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Pilnai aprausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudžiome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame aprausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.